

IN NAAM DER KONINGIN

ARREST VAN HET GERECHTSHOF TE 's-HERTOGENBOSCH,
vierde kamer, van 20 oktober 1999,
gewezen in de zaak van

de stichting STICHTING NEDERLANDS INSTITUUT VAN
REGISTER-EXPERTS,
gevestigd te Rotterdam,
principaal appellante,
incidenteel geïntimeerde,
procureur: mr. J.B. Kin,

t e g e n:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid NASSAU-POORT EXPERTISEBUREAU B.V.,
2. de stichting STICHTING NATIONAAL INSTITUUT VOOR REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR,
beiden gevestigd te Baarle-Nassau,
principaal geïntimeerden,
incidenteel appellanten,
— procureur: mr. J.H.M. Erkens,

op het bij exploit van dagvaarding d.d. 26 mei 1998
ingeleide hoger beroep van het door de rechtbank te
Breda tussen principaal appellante, hierna te noemen
Nivre, als eiseres in conventie, verweerster in recon-
ventie en principaal geïntimeerden, hierna te noemen
respectievelijk Nassau-Poort en Reco en gezamenlijk
Reco c.s., als gedaagden in conventie, eiseressen in
reconventie, onder nummer 51645/HA ZA 97-1556 gewezen
tussenvonnissen van 28 april 1998.

1. Het geding in eerste aanleg

Voor het geding in eerste aanleg verwijst het hof naar
voormeld tussenvonnissen.

2. Het geding in hoger beroep

2.1. Van dat tussenvonnissen bij eerder genoemd exploit in
hoger beroep gekomen, heeft Nivre 19 grieven voorgedra-
gen en na vermeerdering van eis geconcludeerd tot ver-
nietiging van het vonnissen waarvan beroep in conventie en
in reconventie en, kort gezegd, tot alsnog toewijzing
van de vorderingen van Nivre, toewijzing van de vorde-
ringen waarmee Nivre haar eis in hoger beroep heeft
vermeerderd en afwijzing van de vorderingen van Reco
c.s. in reconventie, met veroordeling van Reco c.s. in
de kosten van het geding in beide instanties.

2.2. Nadat Reco c.s. zich tegen de vermeerdering van
eis hadden verzet, heeft het hof bij beschikking van 27
oktober 1998 het verzet ongegrond verklaard.

2.3. Reco c.s. hebben bij memorie van antwoord de grieven en de vermeerderde vordering bestreden en geconcludeerd tot bekrachtiging van het vonnis waarvan beroep onder wijziging/verbetering van de gronden. In incidenteel appel hebben Reco c.s. twee grieven aangevoerd en geconcludeerd tot alsnog toewijzing van hun vordering in eerste aanleg, met veroordeling van Nivre in de kosten van de procedure in beide instanties.

2.4. Vervolgens heeft Nivre de incidentele grieven bestreden.

2.5. Partijen hebben hun zaak doen bepleiten, Nivre door mr. A.W.G. Artz, advocaat te Rotterdam en Reco c.s. door mr. G.J.T.M. van den Bergh, advocaat te Amsterdam. Beide raadslieden hebben gepleit aan de hand van overgelegde pleitnotities. Bij die gelegenheid heeft Nivre bij akte nog enkele producties in het geding gebracht. Nivre heeft het gevorderde sub 3 ingetrokken.

2.6. Tenslotte hebben partijen om uitspraak gevraagd.

3. De gronden van het hoger beroep

Met de grieven in het principale en incidentele appel is het geschil tussen partijen in volle omvang aan het hof voorgelegd. Voorzover van belang zal het hof hierna op de inhoud van de afzonderlijke grieven ingaan.

4. De beoordeling in het principale en incidentele appel

in conventie en in reconventie

4.1. Het gaat in dit hoger beroep om het volgende.

4.1.1. Nivre is op 16 december 1991 opgericht en heeft als statutair doel de bevordering en instandhouding van deskundigheid en vakbekwaamheid van experts op het gebied van de schadeverzekering alsmede de bevordering van een goede beroepsuitoefening door deze experts.

4.1.2. Nivre is samensteller en beheerder van een door haar gepubliceerd register waarin thans ruim 1300 schade-experts en schaderegelaars (hierna gezamenlijk: schade-experts) uit zes branches zijn opgenomen, te weten agrarisch, brand/CAR/varia, scheepvaart, letsel, motorvoertuigen en transport/goederen. Onder haar leden bevinden zich ook contra-experts, dat zijn schade-experts die uitsluitend voor verzekerden optreden.

4.1.3. Een schade-expert kan op zijn verzoek in het register van Nivre worden ingeschreven indien hij aan een aantal voorwaarden voldoet, waaronder het met goed gevolg afleggen van een mede door Nivre verzorgde opleiding voor Register-expert.

4.1.4. Nivre is in de Benelux houdster van het bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 530314 ingeschreven collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT, gedeponeed op 4 februari 1993, voor diensten in de klassen 35 (het vaststellen van schadekosten), 36 (verzekeringen en financiën) en 42 (het verrichten van technisch en medisch onderzoek; materiaalonderzoek; schadetechnische expertises alsmede het opstellen van deskundigenrapporten op dit gebied).

4.1.5. De bij Nivre ingeschreven leden presenteren zich sedert 1991 naar het grote publiek met de aanduiding Register-expert.

4.1.6. Reco is eind 1993 opgericht en heeft thans als statutair doel het toezicht houden op de goede beroepsuitoefening door deskundigen die zich bezig houden met het taxeren van schade bij verzekerden en het afwickelen daarvan met de desbetreffende schadeverzekeraar.

4.1.7. Schade-contra-experts kunnen op hun verzoek, indien zij aan enkele voorwaarden voldoen, worden ingeschreven in een door Reco gehouden register. Er zijn thans ongeveer 25 contra-experts ingeschreven.

4.1.8. Reco is in de Benelux houdster van het bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 562110 ingeschreven collectieve woordmerk REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT, gedeponeed op 5 juli 1994, voor diensten in de klassen 35 (het opstellen van schaderapporten alsmede het registreren en administreren van relevante gegevens in dit kader), 36 (taxatie van roerende en onroerende goederen) en 42 (het uitvoeren van contra-expertises namens verzekerden alsmede het opstellen van technische deskundigenrapporten en het beslechten van geschillen in dit kader). In het register van Reco ingeschreven contra-experts zijn gerechtigd in de uitoefening van hun beroep van dit merk gebruik te maken en de afgekorte naamvoering RECO-EXPERT te gebruiken.

4.1.9. In artikel 5 lid 2 van het door Reco vastgestelde reglement op het gebruik van het collectieve merk REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT is bepaald dat de gebruiker van dat merk desgevraagd bevoegd is tezamen met Reco een vordering in te stellen tegen ieder die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, gebruikmaakt van dat merk of van een overeenstemmend teken.

4.1.10. Nassau-Poort is ingeschreven bij Reco en presenteert zich naar buiten met voormeld woordmerk van Reco.

4.1.11. Reco heeft na het bestreden tussenvonnis van de rechtbank advertenties geplaatst waarin zij geïnteresseerde deskundigen verzocht bij haar een aanvraagformulier op te vragen, waarbij tevens een kopie van het

vonnis van de rechtbank Breda van 28 april 1998 zal worden toegezonden.

4.1.12. In eerste aanleg heeft Nivre in conventie gevorderd, kort gezegd, nietigverklaring van het collectieve merk REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT en Reco c.s. te bevelen het gebruik van dit merk te staken onder verbeurte van een dwangsom. Reco c.s. hebben in reconventie gevorderd, kort gezegd, nietigverklaring van het collectieve merk REGISTER-EXPERT en betaling van een bedrag groot f 17.500,-- aan buitengerechtigde kosten.

4.1.13. De rechtbank heeft in het vonnis waarvan beroep op de daarin vermelde gronden de vordering in conventie niet toewijsbaar geoordeeld en in reconventie een deskundigenonderzoek gelast naar de vraag of het merk REGISTER-EXPERT van Nivre door consequent en voortdurend gebruik van bij haar ingeschreven schade-experts vanaf 1992 bij een overwegend deel van het daarvoor in aanmerking komende publiek een zodanige bekendheid heeft gekregen, dat dit merk geacht moet worden duidelijk één of meer gemeenschappelijke kenmerken van de diensten van de bij Nivre ingeschreven schade-experts te onderscheiden van die van andere niet bij Nivre aangesloten schade-experts.

4.1.14. In hoger beroep heeft Nivre haar eis vermeerderd met, voorzover thans nog van belang, kort gezegd, de vordering Reco c.s. te verbieden het vonnis waarvan beroep jegens derden openbaar te maken, onder verbeurte van een dwangsom.

4.2. Met het gestelde in de grieven II en III van Nivre, die betrekking hebben op de door de rechtbank in onderdeel 3.2 van haar vonnis vastgestelde feiten, heeft het hof in voormelde samenvatting rekening gehouden. Op zichzelf kunnen deze grieven echter niet tot vernietiging van het vonnis leiden.

4.3. De belangrijkste geschilpunten tussen partijen betreffen het volgende:

- a. heeft het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT onderscheidend vermogen in de zin van artikel 19 BMW;
- b. zo neen, is het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT vatbaar voor inburgering na het depot en kan het aldus enig onderscheidend vermogen in de zin van artikel 19 BMW verkrijgen en heeft het enige onderscheidende kracht verkregen; welk publiek moet daarbij in aanmerking worden genomen;
- c. indien het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT onderscheidende kracht heeft (verkregen), is er dan sprake van overeenstemming in de zin van de artikelen 13 en 14 BMW tussen het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT en het collectieve woordmerk van Reco REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT;

d. zijn Reco c.s. belanghebbenden in de zin van artikel 14A BMW.

ad a. onderscheidend vermogen collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT in de zin van artikel 19 BMW

4.4. Het woordmerk REGISTER-EXPERT is samengesteld uit de bestanddelen Register en Expert. De rechtbank heeft terecht overwogen dat elk van deze woorden beschrijvend is en afzonderlijk maar ook als woordcombinatie ondeugdelijk om als merk te kunnen dienen.

Het woord "register" betekent onder andere een voortdurend bijgehouden lijst waarin aantekening wordt gehouden over zaken of personen. Uit diverse door partijen overgelegde producties blijkt dat de aanduiding "register" in combinatie met een beroep veelvuldig in de dienstverlening wordt gebezigd. Daarbij gaat het kenmerk om dienstverleners die in een bepaald register staan ingeschreven. Het bestanddeel Register mist daarom ten aanzien van diensten elk onderscheidend vermogen.

Het woord "expert" betekent deskundige, in het bijzonder iemand die geroepen wordt om in betwiste zaken uitspraak te doen of advies te geven. Het woord mist elk onderscheidend vermogen.

De combinatie van deze twee, elk onderscheidend vermogen missende, bestanddelen bezit evenmin onderscheidende kracht in de zin van artikel 19 BMW. De combinatie geeft niets "extra's". Er is geen sprake van een originele of ongebruikelijke woordcombinatie. Evenmin gaat het om een fantasiebenaming. De woordcombinatie REGISTER-EXPERT is veeleer louter beschrijvend, te weten voor de in de gedeponeerde klassen genoemde diensten die worden verleend door een geregistreerde expert. Het hof komt dan ook tot de slotsom dat REGISTER-EXPERT - alle omstandigheden in aanmerking genomen - niet een zodanig eigen karakter bezit dat het geschikt is de diensten van de bij Nivre ingeschreven schade-experts onder dit teken van soortgelijke diensten te onderscheiden, ook niet ter aanduiding van de aard en kwaliteit van de geleverde diensten.

De vraag of onder omstandigheden kan worden aangenomen dat aan een collectief merk eerder (enig) onderscheidend vermogen toekomt dan aan een individueel merk kan buiten beschouwing blijven, nu ook indien op deze vraag bevestigend moet worden geantwoord, dit in deze zaak niet tot een ander oordeel kan leiden.

4.4.1. Het vorenstaande leidt ertoe dat de grieven VII, VIII en IX van Nivre worden verworpen.

ad c. is er overeenstemming in de zin van de artikelen 13 en 14 BMW tussen het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT en het collectieve woordmerk REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT

4.5. De rechtbank heeft deze vraag in conventie onder ogen gezien, veronderstellenderwijs ervan uitgaande dat

het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT door inburgering onderscheidende kracht heeft verkregen. Daarmee heeft Nivre geen belang bij haar grieven IV en XII voorzover die erop neerkomen dat de rechtbank in conventie ten onrechte geen inburgering heeft aangenomen. Grief XI van Nivre behoeft bij gebrek aan belang geen beoordeling en kan overigens niet tot vernietiging van het vonnis leiden.

4.5.1. De rechtbank is op goede gronden, waarnaar het hof verwijst, tot het oordeel gekomen dat er geen sprake is van overeenstemming tussen de woordmerken REGISTER-EXPERT en REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT. Daarbij kan in het midden blijven of de rechtbank terecht heeft overwogen dat het relevante publiek de afkorting Reco-expert waarschijnlijk als fantasiewoord zal opvatten, nu deze overweging niet dragend is voor de constatering van de rechtbank dat de toevoegingen Schaderegelaar en Reco-expert niet voorkomen in het merk van Nivre.

4.5.2. De verwijzing van Nivre naar Hoge Raad 24 juni 1977 NJ 1978,83 inzake MONOPOLY/ANTI-MONOPOLY, kan Nivre niet baten. ANTI-MONOPOLY bevat het woord "Monopoly" als kenmerkend bestanddeel, dat door de toevoeging van het woord "anti" niet teniet wordt gedaan. Dat is anders bij de vergelijking van de aanduiding REGISTER-CONTRA-EXPERT (bij gebruik zonder de overige bestanddelen van het merk van Reco) met het merk REGISTER-EXPERT. In REGISTER-CONTRA-EXPERT is het woord Register-expert niet meer als kenmerkend bestanddeel aanwezig. Dit geldt nog in versterkte mate voor het woord Reco-expert zonder toevoeging van de andere woorden uit het merk van Reco. Het hof verenigt zich overigens met hetgeen de rechtbank hierover in onderdeel 3.10 van het vonnis heeft overwogen.

Ook ten aanzien van dit geschilpunt kan het feit dat REGISTER-EXPERT geen individueel maar een collectief woordmerk is, niet tot een ander oordeel leiden. Grief XIII van Nivre faalt mitsdien. Uit het hiervoor overwogene volgt dat Nivre bij de grieven VI en X geen belang heeft zodat deze grieven geen verdere bespreking behoeven.

ad d. zijn Reco c.s. belanghebbende in de zin van artikel 14A BMW

4.6. Met de zeventiende grief heeft Nivre - voorwaardelijk - aangevoerd dat de rechtbank Reco c.s. ten onrechte ontvankelijk heeft geoordeeld in de reconventionele vordering. Ter toelichting heeft Nivre aangevoerd dat, in het geval geen overeenstemming wordt aangenomen tussen de in geschil zijnde merken, Reco c.s. geen belanghebbenden zijn in de zin van artikel 14A BMW.

4.6.1. Dit betoog faalt. In beginsel dienen Reco c.s. reeds als belanghebbenden in de zin van artikel 14A BMW te worden aangemerkt, nu zij de vordering tot nietig-

verklaring van het merk van Nivre instellen bij wijze van reconventionele vordering in een procedure waarin Nivre zich beroept op overeenstemming tussen haar merk en dat van Reco. Er zijn geen bijzondere omstandigheden gesteld of gebleken die in dit geval tot een ander oordeel moeten leiden. Mitsdien dienen Reco c.s. als belanghebbenden te worden aangemerkt. De zeventiende grief van Nivre wordt dan ook verworpen.

4.6.2. Ten aanzien van Nassau-Poort tekent het hof hierbij nog aan dat zij bevoegd is tezamen met Reco de reconventionele vordering in te stellen op grond van het bepaalde in artikel 5 van het bij het collectief merk van Reco behorende reglement op het gebruik, bezien in samenhang met artikel 26 BMW.

ad b. is het collectieve woordmerk REGISTER-EXPERT vatbaar voor inburgering na het depot en kan het aldus enig onderscheidend vermogen in de zin van artikel 19 BMW verkrijgen; heeft het merk REGISTER-EXPERT enige onderscheidende kracht verkregen; welk publiek moet daarbij in aanmerking worden genomen

4.7. Reco c.s. hebben met hun eerste grief in het incidentele appel aangevoerd dat het woordmerk REGISTER-EXPERT niet vatbaar is voor inburgering, aangezien het louter beschrijvend is.

4.7.1. Deze grief, en in het voetspoor daarvan ook de tweede grief van Reco c.s., wordt verworpen. Een teken dat van origine louter beschrijvend/verwijzend is, kan zich door het gebruik dat ervan wordt gemaakt na het depot ontwikkelen tot een teken waaraan enig onderscheidend vermogen in de zin van artikel 19 BMW toekomt, vgl. o.a. Benelux Gerechtshof 9 februari 1977, NJ 1978, 415 en BIE 1977, 195 (rood-zwarte capsules). Het beroep van Reco c.s. op artikel 3 lid 3 van de Eerste Richtlijn d.d. 21 december 1988 van de Raad van de EG, betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten, 89/104, faalt, nu uit de jurisprudentie van het Benelux Gerechtshof valt op te maken dat de inburgering na de aanvraag om inschrijving of na de inschrijving reeds deel uitmaakt van het Benelux merkenrecht, vergelijk ook pagina 2 van het Gemeenschappelijk Commentaar van de regeringen bij het protocol van 2 december 1992.

4.7.2. De veertiende grief van Nivre houdt in dat de rechtbank in onderdeel 3.14 ten onrechte heeft overwogen dat in het geval het merk REGISTER-EXPERT door inburgering alsnog voldoende onderscheidende kracht heeft verkregen, de reconventionele vordering van Reco c.s. dient te worden ontzegd. De grief is in zoverre terecht voorgesteld dat de formulering "voldoende onderscheidende kracht" misverstanden kan oproepen. Het hof zal daarom voor alle duidelijkheid de te hanteren maatstaf als volgt preciseren. Bij de beantwoording van de vraag of het merk REGISTER-EXPERT onderscheidend vermogen in de zin van artikel 19 BMW heeft verkregen, is bepalend

of het merk - alle omstandigheden van het geval in aanmerking genomen - geacht kan worden op zodanige wijze één of meer gemeenschappelijke kenmerken van de diensten van de bij Nivre ingeschreven experts te onderscheiden van die van andere niet bij Nivre aangesloten schade-experts, dat het de wezenlijke functies van een collectief merk in de zin van dat wetsartikel kan vervullen. De rechtbank dient deze aanvulling bij de verdere beoordeling van de zaak - zie hierna - in aanmerking te nemen. In zoverre is de veertiende grief dan ook terecht voorgesteld, maar kan niet tot vernietiging van het bestreden vonnis leiden.

4.7.3. Met haar vierde grief heeft Nivre aangevoerd dat de rechtbank ten onrechte niet als vaststaand heeft aangenomen dat het publiek in de meest ruime zin van het woord sedert 1993 is geconfronteerd met het collectieve merk REGISTER-EXPERT. Deze grief kan Nivre niet baten. Ook indien deze stelling als een in deze procedure tussen partijen vaststaand feit wordt aangenomen, kan dit op zichzelf niet de conclusie wettigen dat het merk de door Nivre gestelde inburgering heeft verkregen, nu Reco c.s. dat betwisten. Evenzo faalt de twaalfde grief van Nivre.

4.7.4. De vijftiende grief van Nivre houdt in dat voor de vraag bij welk publiek het merk van Nivre bekend dan wel ingeburgerd moet zijn om enig onderscheidend vermogen te bezitten in de zin van de BMW, de bekendheid in de branche van schade-experts voldoende is. Het hof volgt Nivre niet in dit betoog. Anderzijds kan het oordeel van de rechtbank dat het relevante publiek voor de beoordeling van de bekendheid van het merk REGISTER-EXPERT het zogenaamde grote publiek is, voorshands niet als juist worden aanvaard. Naar het oordeel van het hof moet te dezen als het relevante publiek worden aangemerkt de kring van directe opdrachtgevers aan schade-(contra-)experts in de onder 4.1.4 vermelde klassen. Partijen hebben zich er echter niet concreet over uitgelaten welk deel van het publiek daartoe gerekend kan worden. De rechtbank zal na terugverwijzing partijen in de gelegenheid dienen te stellen zich hierover alsnog uit te laten, vervolgens de kring van directe opdrachtgevers dienen te bepalen en de opdracht aan de deskundige aldus dienen te wijzigen dat de deskundige wordt verzocht in de eerste fase van het deskundigenonderzoek bij de bepaling van de representatieve steekproef zoveel mogelijk bij die kring van directe opdrachtgevers aan te sluiten. Daarbij zal alsdan ook moeten worden gezien of het ten behoeve van de deskundige bepaalde voorschot aanpassing behoeft.

de vermeerderde eis in conventie van Nivre

4.8. De vermeerderde eis, weergegeven onder 4.1.14, is niet toewijsbaar, waarmee tevens de negentiende grief van Nivre wordt verworpen. Nivre heeft geen feiten ge-

steld, en evenmin is van dergelijke feiten gebleken, die het oordeel kunnen rechtvaardigen dat Reco onrechtmatig jegens haar zou handelen door het feit dat Reco in een advertentie vermeldt dat zij aan degenen die geïnteresseerd zijn in haar activiteiten desgevraagd een informatiepakket zal toezenden, alsmede een kopie van het tussenvonnis waarvan beroep, en dat Reco bij toezending van het tussenvonnis daarop geen toelichting verstrekt. Er zijn geen bijkomende omstandigheden gesteld of gebleken, die een ander oordeel kunnen rechtvaardigen.

4.9. Met de vijfde grief stelt Nivre aan de orde dat Reco de stichtingsstatuten van Nivre nagenoeg letterlijk had gekopieerd in de statuten van Reco en dat dit feit, gevoegd bij het gegeven dat Reco c.s. het merk REGISTER-CONTRA-EXPERT EN SCHADEREGELAAR RECO-EXPERT sedert 1994 gebruikt, onderstreept dat Reco c.s. vanaf het begin op verwarringwekkende wijze zo dicht mogelijk tegen Nivre hebben willen aanleunen, om zo te profiteren van de inspanningen van Nivre en de aan het collectieve merk REGISTER-EXPERT verbonden goodwill. Wat daar echter ook van zij, op deze grond is het gevorderde in conventie niet toewijsbaar. De vijfde grief van Nivre faalt mitsdien.

diversen

4.10. De zestiende grief van Nivre, inhoudende dat de rechtbank het voorschot voor het deskundigenonderzoek ten onrechte ten laste van Nivre heeft gebracht, wordt verworpen. Uit het hiervoor overwogene volgt immers dat het merk REGISTER-EXPERT ieder onderscheidend vermogen mist, tenzij het alsnog door inburgering onderscheidende kracht in de zin van artikel 19 BMW heeft verkregen. Nu Nivre zich erop beroept dat het merk alsnog onderscheidende kracht heeft verkregen en mitsdien geldig is, rust dienaangaande op haar overeenkomstig de hoofdregel van artikel 177 Rv de bewijslast van die stelling. De rechtbank heeft dan ook terecht het voorschot ten behoeve van de deskundige ten laste van Nivre gebracht.

4.11. De achttiende grief van Nivre luidt dat de rechtbank ten onrechte het verzoek van Nivre tot vermeerdering van eis heeft afgewezen. Deze grief wordt verworpen, op de enkele grond dat tegen een beslissing dat vermeerdering van eis niet toelaatbaar is, geen hogere voorziening openstaat, zie artikel 134 lid 3 Rv en o.a. HR 12 februari 1992, NJ 1992,439.

4.12. De eerste grief van Nivre heeft naast haar overige grieven geen zelfstandige betekenis en behoeft derhalve geen verdere bespreking.

4.13. Hetzelfde geldt voor de tweede grief van Reco c.s. in het incidentele appel.

de slotsom

4.14. Het vonnis waarvan beroep dient in conventie en in reconventie te worden bekrachtigd onder aanvulling en verbetering van de gronden zoals hiervoor vermeld.

4.14.1. Nu het een hoger beroep van een tussenvonnis betreft zal de zaak worden terugverwezen naar de rechtbank, opdat deze de zaak met inachtneming van het arrest van het hof verder kan behandelen.

4.14.2. In het principale appel is Nivre grotendeels in het ongelijk gesteld, in het incidentele appel Reco c.s. Het hof zal daarom Nivre veroordelen in de kosten van het principale appel en Reco c.s. in de kosten van het incidentele appel.

5. De beslissing

op het principale en incidentele appel

Het hof:

5.1. bekrachtigt het tussenvonnis waarvan beroep in conventie en in reconventie onder aanvulling en verbetering van de gronden en de opdracht aan de deskundige zoals hiervoor vermeld;

5.2. verwijst de zaak in de stand waarin zij zich thans bevindt ter verdere behandeling naar de rechtbank te Breda;

5.3. veroordeelt Nivre in de kosten van het principale appel, aan de zijde van Reco c.s. begroot op f 440,-- aan verschotten en f 5.100,-- aan salaris procureur;

5.4. veroordeelt Reco c.s. in de kosten van het incidentele appel, aan de zijde van Nivre begroot op nihil aan verschotten en f 2.550,-- aan salaris procureur;

5.5. wijst af hetgeen Nivre anders of meer heeft gevorderd.

Gewezen door mrs. Kranenburg, Huijbers-Koopman en Marres en uitgesproken ter openbare terechtzitting van dit hof van 20 oktober 1999.

VOOR GROSSE/AFGESCHRIET

Mr. J.H.M. Erkens

Erkens

GRONDBESITZERS-RECHTSGERECHTSHOF
TE S-HERTOGENBOSCH